

Håndbog

2.4. Tolkning

28. Ved grænseoverskridende videokonferencer kan det være nødvendigt med en tolk ved enten den anmodende eller den anmodede ret. **Tolken kan enten arbejde fra et andet sted (fjernsted), mens de centrale parter befinder sig på det samme sted, f.eks. i retssalen (fjermtolkning), eller tolken kan, når en deltager (f.eks. sagsøgte eller et vidne), der befinder sig et andet sted (fjermdeltager), har behov for en tolk, enten befinde sig på det samme sted som fjermdeltageren eller på det sted, hvor sagen behandles (videokonferencetolkning).**

28 a. Anvendelse af tolkning under en videokonference (...) er en udfordring for deltagerne i afhøringen og for tolken. Vidnet er måske ikke vant til at arbejde med tolke, og fornemmelsen af afstand kan give problemer med tolkningen. Det er en hjælp for tolkene, hvis dommeren koordinerer den rækkefølge, de berørte parter taler i.

29. Bevisoptagelse gennemføres normalt med konsekutivtolkning. I konsekutivtolkning spiller dommeren en central rolle ved at administrere tolkningen og give anvisninger til vidnet eller tolken under afhøringen. **I betragtning af kompleksiteten ved videokonferencer og retstolkning anbefales det, at der anvendes konsekutivtolkning, når tolken er adskilt fra dem, der har behov for tolkning, da denne metode lettere giver mulighed for præciseringer og indgreb, der kan være nødvendige for at sikre en korrekt tolkning.**

29 a. Simultantolkning er mere krævende, fordi det er nødvendigt med en særlig kabine til tolken, og tolkningen transmitteres til tilhørerne ved hjælp af specialudstyr (sender, modtager og hovedtelefoner). **Når der fremlægges skriftlige dokumenter under afhøringen eller retssagen, er det ofte nødvendigt at komme med en mundtlig gengivelse af teksten. Hvis tolken ikke er til stede i den retssal, hvor dokumentet fremlægges, skal der anvendes dokumentkameraer i videokonferencen.**

30. Når der anvendes fjerntolke på et tredje sted, uden for retssalene, bør man være opmærksom på forberedelserne og forudgående oplysninger om det tekniske udstyr på dette tredje sted og på afprøvning af forbindelserne mellem stederne inden den egentlige afhøring. Det er også nødvendigt at være opmærksom på akustikken og lyd kvaliteten på det sted, hvor fjerntolken befinder sig.

30 a. Andre aspekter, der bør tages i betragtning, er indretningen af de lokaler, hvor der anvendes videokonference og tolkning, samt placeringen af tolken og de andre deltagere. Visuel og nonverbal kommunikation spiller en afgørende rolle som en hjælp til tolken til at forstå, hvad der bliver sagt, gennemskue betydningsnuancer og afklare mulige tvetydigheder. Derfor bør tolken kunne se fjermdeltagerens ansigt, ansigtsudtryk og eventuelt også mundbevægelser. Dette har konsekvenser for placeringen af deltagerne i forhold til de kameraer, der transmitterer videobilledet til tolken. Tolken bør kunne se fjermdeltagerne forfra. Samtidig bør tolken ikke komme i fokus ved at optræde på en videoskærm. Med andre ord bør opstillingen ikke skabe en situation, hvor de centrale parter må vende sig væk fra hinanden for at se tolken.

30 b. Der bør ligeledes tages højde for transmissionernes pålidelighed og sikkerhed, som bør sikres.

31. Når der anvendes tolke i forbindelse med videokonference, skal der lægges vægt på følgende aspekter:

Kommunikationen og tolkningen bør være af høj kvalitet.

Under tolkningen: konsekvenserne af tekniske forhold som f.eks. kontrol over udstyr (f.eks. kontrol over kamerabevægelser i forbindelse med videobaseret tolkning). **Dette kan være særlig afgørende ved fjermtolkning, hvor det er vigtigt at garantere gengivelsen og billedet fra fjernstedet.**

Kommunikationsstyring er af afgørende betydning: det bør være muligt for tolken at gribe ind (før og under en tolkeopgave for at stille spørgsmål med henblik på præcisering af indhold) (...).

Lyd kvaliteten er meget vigtig, hvilket også gælder konsekvenserne af forsinkelser i datatransmissionen (ca. 0,5 sekund) for interaktionsproblemer under tolkningen.

32. Med hensyn til kvaliteten af tolkningen er der forskel mellem medlemsstaterne på, hvilke kvalifikationer der kræves af retstolke. Der skal tages hensyn til dette ved anmodninger om anvendelse af videokonference i forbindelse med gensidig retshjælp eller bevisoptagelse.

32 a. For at overvinde vanskelighederne ved videokonferencer i forbindelse med tolkning og eventuelle negative opfattelser hos brugerne kan følgende henstillinger om gennemførelse og anvendelse af videoformidlet tolkning være nyttige:

A. Planlægning, indkøb og installation af videokonferenceudstyr til retssale

Behovene bør fastlægges:

Den specifikke situation, f.eks. hvem der taler med hvem, og hvem der har brug for at se hvem, bør kortlægges.

Sagkundskab bør inddrages i planlægningsfasen:

Det er meget vigtigt, at der i planlægningen inddrages tolke- og sprog eksperter samt juridiske og tekniske eksperter for at fastsætte den specifikke opstilling.

Der bør anvendes teknologi af høj kvalitet:

Der bør stilles lyd og video af høj kvalitet til rådighed for alle involverede parter og supplerende udstyr for tolken efter behov; der bør anvendes et særskilt dokumentkamera (til visning af dokumenter, billeder og andet materiale, der kan lette tolkningen). Bemærk, at simultantolkning stiller særlige krav til (bedre) lyd- og videokvalitet og læbesynkronisering end konsekutivtolkning.

Der bør gennemføres en forsøgsfase:

Især forud for store indkøb, implementering og ibrugtagning af videokonferenceudstyr. Kritiske punkter i kommunikationsprocessen bør identificeres, og de nødvendige justeringer foretages.

Ny teknologi bør kunne indføres gradvist:

Der bør begyndes med mindre betydelige sager for at evaluere teknologiens virkning på hvert stadie og for at vurdere konsekvenserne for næste stadie.

Der bør sørges for et passende arbejdsmiljø for tolken:

F.eks. et ergonomisk og roligt arbejdsmiljø, hvor tolken kan betjene udstyret.

B. En mere gnidningsfri anvendelse af fjermtolkning via videokonferencer i retssale

Der bør anvendes kvalificerede deltagere og tolke:

Der bør anvendes tilstrækkelig kvalificerede tolke og juridisk personale, der er vant til at arbejde med tolke, så kvaliteten er tilstrækkelig høj til at sikre en retfærdig rettergang.

Tolke og juridisk personale bør tilbydes uddannelse:

Der bør tilbydes introduktion i teknologien på et tidligt tidspunkt, inden den tages i brug. Derefter bør der være adgang til faglig videreuddannelse (herunder kendskab til den bredere sammenhæng samt beherskelse af teknologi, kommunikationssituation og støtteteknikker såsom stresshåndtering).

Der bør vedtages procedurer for risikovurdering:

Der bør anvendes procedurer til at afgøre, om en videoforbindelse kombineret med tolkning er tilstrækkelig, og erfarne tolke bør spørges til råds.

Der bør udarbejdes retningslinjer/protokoller:

De bør angive, hvem der er ansvarlig for f.eks. reservation, indstilling, afprøvning, igangsætning og kontrol af forbindelsen, og beskrive proceduren før, under og efter mødet (orientering af tolken, indledning af mødet, introduktioner, regler under mødet, debriefing) for alle deltagere.

Der bør træffes forholdsregler i tilfælde af sammenbrud:

Der bør udarbejdes en protokol for kommunikationsnedbrud eller teknisk nedbrud, da det ikke bør være tolkens opgave at løse sådanne nedbrud.

Adfærdskodeks:

Retsinstanser, retlige aktører og tolkeforeninger bør fortsætte samarbejdet for at forbedre de fælles adfærdskodekser for videokonferencer og fjertolkning

Sidste opdatering: 08/10/2020

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning.

Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.